

व्यवस्थापिका-संसदका महासचिव तथा सचिवको पारिश्रमिक,
सेवाको शर्त र सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०५५

प्रमाणीकरण र प्रकाशन मिति

२०५५।३।१८

संशोधन गर्ने ऐन

१. केही नेपाल कानून संशोधन गर्ने ऐन, २०६३ २०६३।६।२८
२. लैङ्गिक समानता कायम गर्न केही नेपाल ऐन संशोधन गर्ने ऐन, २०६३ २०६३।७।७
३. गणतन्त्र सुदृढीकरण तथा केही नेपाल कानून संशोधन गर्ने ऐन, २०६६^७ २०६६।१।०।७

२०५५ सालको ऐन नं. ३

व्यवस्थापिका-संसदका महासचिव तथा सचिवको पारिश्रमिक, सेवाको शर्त र सुविधा सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना: व्यवस्थापिका-संसदका महासचिव तथा सचिवको पारिश्रमिक, सेवाको शर्त र सुविधा सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवको शासनकालको सत्ताइसौं वर्षमा संसदले यो ऐन बनाएकोछ ।

परिच्छेद - १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस ऐनको नाम "व्यवस्थापिका-संसदका महासचिव तथा सचिवको पारिश्रमिक, सेवाको शर्त र सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०५५" रहेको छ ।

(२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

- गणतन्त्र सुदृढीकरण तथा केही नेपाल कानून संशोधन गर्ने ऐन, २०६६ द्वारा संशोधित ।
- यो ऐन संवत् २०६५ साल जेठ १५ गतेदेखि लागू भएको, प्रशस्ती र अधिराज्य शब्द भिन्निएको ।
- गणतन्त्र सुदृढीकरण तथा केही नेपाल कानून संशोधन गर्ने ऐन, २०६६ द्वारा संशोधित ।
- गणतन्त्र सुदृढीकरण तथा केही नेपाल कानून संशोधन गर्ने ऐन, २०६६ द्वारा संशोधित ।
- गणतन्त्र सुदृढीकरण तथा केही नेपाल कानून संशोधन गर्ने ऐन, २०६६ द्वारा संशोधित ।

२. **परिभाषा** : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा,-

➤(क) “महासचिव” भन्नाले व्यस्थापिका-संसदको महासचिव सम्भन्नु पर्छ ।

➤(ख) “सचिव” भन्नाले व्यस्थापिका-संसदको सचिव सम्भन्नु पर्छ ।

परिच्छेद - २

योग्यता, पदावधि, पारिश्रमिक र अन्य सुविधा

३. **योग्यता**: महासचिव तथा सचिव हुनको लागि देहाय बमोजिमको योग्यता पुगेको हुनु पर्नेछ :-

(क) नेपाली नागरिक भएको,

(ख) नेपाल सरकारबाट मान्यता प्राप्त विश्वविद्यालयबाट स्नातकोपाधि प्राप्त गरेको,

(ग) नियुक्त हुनुभन्दा तत्काल अगाडि कुनै राजनैतिक दलको सदस्य नरहेको, र

(घ) महासचिवको हकमा पैंतालीस वर्ष र सचिवको हकमा चालीस वर्ष उमेर पूरा भएको ।

तर हाल बहाल रहेका महासचिव र सचिवको हकमा यो व्यवस्था लागू हुने छैन ।

४. **पदावधि**: महासचिव र सचिवको पदावधि पाँच वर्षको हुनेछ र निजहरू पुनः नियुक्त हुन सक्नेछन् ।

तर सो पदावधि पूरा हुनु अगावै महासचिव र सचिवको उमेर पैंसठ्ठी वर्ष पूरा भएमा निजहरू आफ्नो पदमा बहाल रहने छैनन् ।

५. **महासचिव वा सचिवको पद रिक्त हुने अवस्था**: देहायका अवस्थामा महासचिव वा सचिवको पद रिक्त भएको मानिनेछ :-

(क) निजको मृत्यु भएमा, वा

* (ख) राजीनामा दिएमा,

* केही नेपाल कानून संशोधन गर्ने ऐन, २०६३ द्वारा संशोधन ।

(ग) दफा ४ बमोजिम निजको पदावधि पूरा भएमा वा निज आफ्नो पदमा नरहेमा, वा

➤(घ) कार्य क्षमताको अभाव, खराब आचरण वा आफ्नो पदीय कर्तव्यको पालना इमान्दारीपूर्वक नगरेको भनी संविधान सभाको अध्यक्षको सिफारिसमा राष्ट्रपतिबाट महासचिव वा सचिवलाई निजको पदबाट हटाएमा ।

६. **पारिश्रमिक** : (१) महासचिव र सचिवले अनुसूची-१ मा उल्लेख भए बमोजिमको पारिश्रमिक पाउने छन् ।

(२) महासचिव वा सचिवले यस ऐनको दफा ५ को खण्ड (घ) बाहेक अन्य कुनै कारणबाट अवकाश पाएमा निजलाई आफ्नो पदमा कायम रहेको दिनसम्म पाउने पारिश्रमिकको अतिरिक्त एक महिनाको थप पारिश्रमिक दिइनेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम महासचिव वा सचिवले पाउने पारिश्रमिक तथा थप पारिश्रमिक अवस्था अनुसार निजलाई वा निजले इच्छाएको व्यक्तिलाई दिइनेछ । महासचिव वा सचिवको मृत्यु भएमा निजले कसैलाई इच्छाएको रहेनछ वा इच्छाएको व्यक्ति पनि जीवित रहेनछ भने त्यस्तो पारिश्रमिक निजको नजिकको हकवालालाई दिइनेछ ।

७. **आवास सुविधा**: (१) महासचिव र सचिवलाई आवासको निमित्त नेपाल सरकारबाट सरकारी घरको बन्दोबस्त हुनेछ । सरकारी घरको बन्दोबस्त नभएकोमा वा काठमाडौं उपत्यकामा आफ्नो उपयुक्त घर नभई घर भाडामा लिनु परेमा महासचिव र सचिवलाई घरभाडा बापत प्रतिमास नेपाल सरकारले तोकिए बमोजिमको रकम दिइनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम बन्दोबस्त भएको सरकारी घरको मर्मत, संभार नेपाल सरकारबाट हुनेछ ।

(३) निजी घरमा बस्ने महासचिव र सचिवलाई घर मर्मत र सरसफाईको निमित्त मासिक एकहजार पाँचसय रुपैयाँ दिइनेछ ।

(४) यस दफा बमोजिमको सुविधा महासचिव र सचिवलाई पदावधि समाप्त भएको मितिले सात दिनसम्म दिइनेछ ।

➤ गणतन्त्र सुदृढीकरण तथा केही नेपाल कानून संशोधन गर्ने ऐन, २०६६ द्वारा संशोधित ।

८. बिजुली, धारा र टेलिफोन सुविधा: (१) महासचिव र सचिवको आवासमा एक लाईन टेलिफोन जडान गर्न लाग्ने खर्च र धरौटी बापत लाग्ने रकम नेपाल सरकारले व्यहोर्नेछ ।

(२) महासचिव र सचिवलाई बिजुली, धारा र टेलिफोनको महसूल बापत अनुसूची-१ मा उल्लेख भए बमोजिमको रकम दिइनेछ ।

९. सवारी तथा इन्धन सुविधा: (१) महासचिव र सचिवलाई सवारीको निमित्त ड्राइभर सहितको छुट्टा छुट्टै मोटर र अनुसूची-१ मा उल्लेख भए बमोजिमको इन्धन र मोबिल उपलब्ध गराइनेछ ।

(२) आफ्नो निजी मोटर प्रयोग गर्ने महासचिव र सचिवलाई ड्राइभरको निमित्त नेपाल सरकारको हलुका सवारी चालकको तलबमानको शुरु अंक बरारबको रकम, मोटरको मर्मत तथा संभार बापतको अनुसूची-१ मा उल्लेख भए बमोजिमको रकम तथा उपदफा (१) बमोजिम पाउने इन्धन र मोबिल उपलब्ध गराइनेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम उपलब्ध गराइएको मोटरको मर्मत र सम्भार तथा ग्रीजको बन्दोबस्त >व्यवस्थापिका-संसद सचिवालयबाट हुनेछ ।

(४) महासचिव र सचिवलाई यस दफा बमोजिमको सुविधा यस ऐनको दफा ५ को खण्ड (घ) को अवस्थामा बाहेक निजले आफ्नो पदबाट अवकाश पाएको मितिले सात दिनसम्म दिइनेछ ।

१०. >चाडपर्व खर्च: महासचिव र सचिवले प्रत्येक वर्ष >चाडपर्व खर्च बापत आफूले खाइपाई आएको एक महिनाको पारिश्रमिक बराबरको रकम पाउनेछन् ।

परिच्छेद-३

दैनिक तथा भ्रमण भत्ता

११. दैनिक तथा भ्रमण भत्ता: (१) महासचिव र सचिवलाई आफ्नो ओहदा सम्बन्धी काममा नेपालभित्र भ्रमण गर्दा देहाय बमोजिम दैनिक तथा भ्रमण भत्ता दिइनेछ :-

(क) दैनिक भत्ता : अनुसूची-१ मा उल्लेख भए बमोजिमको रकम ।

> गणतन्त्र सुदृढीकरण तथा केही नेपाल कानून संशोधन गर्ने ऐन, २०६६ द्वारा संशोधित ।

> गणतन्त्र सुदृढीकरण तथा केही नेपाल कानून संशोधन गर्ने ऐन, २०६६ द्वारा संशोधित ।

(ख) भ्रमण भत्ता :

- (१) पैदल भ्रमण गर्दा अनुसूची-१ मा उल्लेख भए बमोजिमको रकम ।
- (२) बसबाट भ्रमण गर्दा एकजनालाई लाग्ने भाडा ।
- (३) रेलबाट भ्रमण गर्दा एकजनालाई लाग्ने पहिलो दर्जाको टिकट खर्च ।
- (४) हवाईजहाजबाट भ्रमण गर्दा एकजनालाई लाग्ने टिकट खर्च ।
- (५) अन्य सवारीबाट भ्रमण गर्दा एकजनालाई लाग्ने भाडा ।

(२) महासचिव र सचिवलाई सरकारी काममा वा नेपाल सरकारको तर्फबाट कुनै समारोह, उत्सव, अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन, सेमिनार आदिमा भाग लिन नेपालबाहिर भ्रमण गर्दा देहाय बमोजिम दैनिक तथा भ्रमण भत्ता दिइनेछ :-

(क) दैनिक भत्ता: अनुसूची-२ मा उल्लेख भए बमोजिमको रकम ।

(ख) भ्रमण भत्ता:

- (१) मोटरबाट भ्रमण गर्दा एकजनालाई लाग्ने बिल बमोजिमको मोटर भाडा ।
- (२) रेलबाट भ्रमण गर्दा एकजनालाई लाग्ने पहिलो दर्जाको टिकट खर्च ।
- (३) हवाईजहाजबाट भ्रमण गर्दा एकजनालाई लाग्ने इकोनोमी दर्जाको टिकट खर्च ।
- (४) जलमार्गबाट भ्रमण गर्दा एकजनालाई लाग्ने बिल बमोजिमको खर्च ।

(३) महासचिव र सचिवले नेपालबाहिर औपचारिक रूपमा विदेशी राष्ट्रको अतिथीको रूपमा भ्रमणमा जाँदा त्यस्तो राष्ट्रमा रहनुजेलसम्म उपदफा (२) को खण्ड

(क) बमोजिम पाउने दैनिक भत्ताको आधाको दरले मात्र दैनिक भत्ता पाउनेछन् ।

१२. **भ्रमण सम्बन्धी अन्य व्यवस्था :** (१) महासचिव र सचिवले भ्रमणबाट फर्केको दिनको आधा दैनिक भत्ता पाउनेछ र त्यस्तो भत्ता फर्केको दिनको अघिल्लो दिन बसेको स्थानको लागि पाउने न्यूनतम दैनिक भत्ताको आधा हुनेछ ।

(२) भ्रमण भत्ताको भुक्तानीको निमित्त महासचिव र सचिवले भ्रमणबाट फर्केको मितिले पैंतीस दिनभित्र भ्रमण बिल भरी कोष प्रमाण, लगबुक, भरपाई आदि आवश्यक प्रमाणहरू उपलब्ध गराउन पर्नेछ ।

१३. **बीमा खर्च:** महासचिव र सचिवले सरकारी कामको सिलसिलामा नेपाल भित्र वा बाहिर भ्रमण गर्दा दुई लाख रुपैयाँ बराबरको दुर्घटना बीमा गराउन सक्नेछन् र सो बापत लाग्ने खर्च नेपाल सरकारले व्यहोर्नेछ ।

१४. ✕

१५. **लुगा भत्ता:** (१) महासचिव र सचिवलाई आफ्नो ओहदा सम्बन्धी काममा कुनै समारोह, उत्सव, अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन, सेमिनार आदिमा भाग लिन नेपालबाहिर जाँदा >दुई वर्षमा एकपटक लुगा भत्ता बापत अनुसूची-२ मा उल्लेख भए बमोजिमको रकम दिइनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम नेपालबाहिर जाँदा महासचिव र सचिवले आफ्नो श्रीमती >वा श्रीमान समेत साथमा लैजाने स्वीकृति पाएमा >श्रीमती वा श्रीमानको लागि >दुई वर्षमा एकपटक आफ्नो एक महिनाको पारिश्रमिकको आधा रकम लुगा भत्ता बापत पाउनेछन् ।

१६. **नेता भत्ता:** महासचिव र सचिवले प्रतिनिधिमण्डलको नेताको रुपमा नेपालबाहिर जाँदा आफूले पाउने दैनिक भत्ताको पच्चीस प्रतिशत थप रकम नेता भत्ता बापत पाउनेछन् ।

✕ केही नेपाल कानून संशोधन गर्ने ऐन, २०६३ द्वारा खारेज ।
> गणतन्त्र सुदृढीकरण तथा केही नेपाल कानून संशोधन गर्ने ऐन, २०६६ द्वारा संशोधित ।
> लैङ्गिक समानता कायम गर्न केही नेपाल ऐन संशोधन गर्ने ऐन, २०६३ द्वारा थप ।
> लैङ्गिक समानता कायम गर्न केही नेपाल ऐन संशोधन गर्ने ऐन, २०६३ द्वारा संशोधन ।

परिच्छेद-४

विदा

१७. विदा : (१) महासचिव र सचिवले पूरा पारिश्रमिक सहितको देहाय बमोजिमका विदाहरू पाउन सक्नेछन् :-

- (क) पर्व विदा र भैपरी आउने विदा,
- (ख) घर विदा,
- (ग) बिरामी विदा,
- (घ) किरिया विदा, र
- (ङ) प्रसूति विदा ।

(२) महासचिव र सचिवले प्रत्येक वर्ष भैपरी आउने विदा ६ दिन र पर्व विदा ६ दिन लिन पाउनेछन् ।

(३) महासचिव र सचिवले काम गरेको अवधिको बाह्र दिनको निमित्त एक दिनको दरले घर विदा पाउनेछन् । घर विदा बढीमा एक शय बीस दिनसम्म संचित गरी राख्न सकिनेछ । घर विदाको प्रयोगको निमित्त काम गरेको अवधि कायम गर्दा भैपरी आउने विदा र पर्व विदा बसेको दिन र सार्वजनिक विदाको दिन समेत काम गरेको दिनमा जोडिनेछ ।

(४) महासचिव र सचिवले प्रत्येक वर्ष बाह्र दिन बिरामी विदा पाउन सक्नेछन् । त्यस्तो बिरामी विदा जति पनि संचित गरी राख्न सकिनेछ ।

(५) महासचिव र सचिवले आफै किरिया बस्नु परेमा कुल धर्म हेरी बढीमा पन्ध्र दिनसम्मको किरिया विदा लिन पाउनेछन् ।

(६) महिला महासचिव र महिला सचिव गर्भवति भएमा निजहरूले सुत्केरीको अधिपछि गरी सेवा अवधिभरमा दुईपटक मात्र प्रत्येकपटक साठी दिन प्रसूति विदा पाउनेछन् ।

(७) महासचिव र सचिवले आफ्नो पदबाट अवकाश पाएमा उपदफा (३) र (४) बमोजिम संचित रहेको विदा बापत निजको पदाधिकार रहेको पदबाट खाइपाई आएको पारिश्रमिकको दरले हुन आउने रकम एकमुष्ट लिन पाउनेछन् ।

- १८. विदा दिने अधिकारी : महासचिव वा सचिवले पर्व विदा र भैपरी आउने विदा आफैँ लिन सक्नेछ र अन्य विदा संविधान सभाको अध्यक्षबाट स्वीकृत गराउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद - ५

उपचार खर्च, निवृत्तभरण र उपदान

१९. उपचार खर्च: (१) महासचिव र सचिवले आफूले बिरामी भई उपचार गराउँदा देहाय बमोजिमको उपचार खर्च पाउनेछ :-

(क) अस्पतालमा भर्ना हुँदा र उपचार गराउँदा लागेको अस्पतालको बिल बमोजिमको खर्च र अस्पतालको चिकित्सकको प्रेस्क्रिप्शन बमोजिम खरिद गरेको औषधि खर्च ।

तर चिकित्सकको प्रेस्क्रिप्शनमा रोगको निदान (डाइग्नोसिस) उल्लेख भएको हुनु पर्नेछ ।

(ख) प्लाष्टिक सर्जरी बाहेक सबै किसिमको चिरफार (सर्जिकल अपरेशन) गर्दा लागेको बिल बमोजिमको खर्च ।

तर निजी नर्सिङ होममा चिरफार गरेको खर्च भने दिइने छैन ।

(ग) चश्मा, दाँत, एयरफोन आदि उपकरणको लागि नेपाल सरकारले तोकिएको रकम मध्ये लागेको बिल बमोजिमको खर्च ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि महासचिव र सचिवले आफ्नो कार्याकालभर पाउने उपचार खर्चको रकम निजले पाउने बाह्र महिनाको पारिश्रमिक बराबरको रकमभन्दा बढी हुने छैन ।

(३) नेपाल सरकारद्वारा नियुक्त चिकित्सकहरूको समितिले नेपाल भित्र औषधि उपचार हुन नसक्ने भनी सिफारिश गरेमा विदेशमा गई उपचार गराउन चाहने महासचिव र सचिवलाई उपदफा (१) बमोजिम पाउने उपचार खर्चको अतिरिक्त नेपाल सरकारले उचित ठहर्‍याएको थप आर्थिक सहायता दिन सक्नेछ ।

➤ गणतन्त्र सुदृढीकरण तथा केही नेपाल कानून संशोधन गर्ने ऐन, २०६६ द्वारा संशोधित ।

(४) महासचिव वा सचिवले सेवाबाट अलग हुँदा उपदफा (२) बमोजिम पाउने उपचार खर्चमध्ये केही लिई वा नलिई उपचार खर्च बाँकी रहेको भए त्यस्तो बाँकी भए जति रकमको दुईतिहाईको हिसाबले हुने एकमुष्ट रकम लिन पाउनेछ ।

तर निवृत्तभरण पाउने गरी सेवाबाट अवकाश पाएको महासचिव वा सचिवले त्यस्तो बाँकी भए जति पूरै रकम एकमुष्ट लिन पाउनेछ ।

(५) उपदफा (४) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि महासचिव वा सचिवको पदमा पाँच वर्ष सेवा नगरी सेवाबाट अलग हुने महासचिव र सचिवलाई उपचार खर्च दिँदा यस ऐन बमोजिम पाउने सम्पूर्ण उपचार खर्चको रकमलाई पाँच वर्ष सेवा गरे बापत पाउने रकम मानी दामासाहीले हुन आउने रकम मात्र दिइनेछ ।

(६) यस दफा बमोजिम पाउने उपचार खर्च लिन नपाउँदै महासचिव वा सचिवको मृत्यु भएमा दफा १९ बमोजिम पारिवारिक निवृत्तभरण वा उपदान पाउने ठहरिएको व्यक्तिले सो उपचार खर्च लिन पाउनेछ ।

२०. **निवृत्तभरण वा उपदान:** (१) महासचिव वा सचिवको पदमा नियुक्ति भएको व्यक्ति सो पदबाट अवकाश प्राप्त गरेपछि निजले देहाय बमोजिमको निवृत्तभरण वा उपदान पाउनेछ :-

(क) महासचिव वा सचिवको पदमा दश वर्ष सेवा अवधि पूरा गरिसकेको भए आफ्नो मासिक पारिश्रमिकको छैसठ्ठी प्रतिशत रकम निवृत्तभरण ।

(ख) सरकारी सेवामा बहाल रहेको वा बहाल गरिसकेको व्यक्ति महासचिव वा सचिवको पदमा नियुक्त भई सेवाबाट अवकाश पाएमा निजले त्यसरी अघि गरेको सेवा अवधि र महासचिव वा सचिवको पदमा काम गरेको सेवा अवधि जोड्दा बीस वर्ष वा सो भन्दा बढी सेवा अवधि पूरा हुने रहेछ भने निजले खण्ड (क) बमोजिमको मासिक निवृत्तभरण वा देहायको हिसाबले हुने मासिक निवृत्तभरण मध्ये कुनै एक रोज्न सक्नेछ :-

जम्मा सेवा वर्ष × मासिक पारिश्रमिक

स्पष्टीकरण : यस खण्डको प्रयोजनको लागि “सरकारी सेवामा काम गरेको अवधि” भन्नाले नेपाल सरकारबाट निवृत्तभरण पाउन सक्ने कुनै पदमा नियुक्त भई काम गरेको अवधिलाई जनाउनेछ ।

(ग) खण्ड (क) वा (ख) बमोजिम हिसाब गर्दा महासचिव वा सचिवको सेवा अवधि दश वा बीस वर्ष नपुग्ने भएमा जति वर्ष सेवा पूरा भएको छ, सो पूरा गरेको वर्ष संख्यालाई निजले खाईपाई आएको डेढ महिनाको पारिश्रमिकको अंकले गणना गर्दा हुन आउने अंक बराबरको एकमुष्ट रकम उपदान पाउनेछ ।

(२) उपदफा (१) को खण्ड (क) बमोजिम निवृत्तभरणको अवधि गणना गर्ने प्रयोजनको लागि महासचिव वा सचिवको पदमा काम गरेको अवधिमा सरकारी सेवाको पदमा काम गरेको कुल अवधिको आधा जोडी गणना गरिनेछ ।

(३) नेपाल सरकारको सेवा गरे बापत उपदान पाइसकेको कुनै व्यक्ति महासचिव वा सचिवको पदमा नियुक्ति भएमा निजले त्यसरी नियुक्त भएको एक वर्ष भित्र आफूले अघि पाएको उपदानको पूरा रकम फिर्ता गरेमा मात्र निजले अघि गरेको सेवा अवधि निवृत्तभरणको प्रयोजनको लागि गणना गरिनेछ ।

(४) यस दफा बमोजिम महासचिव वा सचिवले पाउने उपदानको रकम निजको बाढ महिनाको पारिश्रमिक रकमभन्दा बढी हुने छैन ।

(५) महासचिव वा सचिवको पारिश्रमिक वृद्धि हुँदा खाईपाई आएको पारिश्रमिकमा जति रकम वृद्धि भएको छ, त्यसको दुईतिहाई रकम निवृत्तभरण पाइरहेको महासचिव र सचिवको निवृत्तभरणको रकममा पनि थप गरिनेछ ।

(६) नेपाल सरकारको सेवा गरे बापत निवृत्तभरण पाइरहेको व्यक्ति महासचिव वा सचिवको पदमा नियुक्त भई यस ऐन बमोजिम पनि निवृत्तभरण पाउन सक्ने भएमा निजले अघि पाइरहेको निवृत्तभरण र यस ऐन बमोजिम पाउने निवृत्तभरण मध्ये कुनै एक रोज्न सक्नेछ ।

(७) माथि उपदफाहरूमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यस ऐनको दफा ५ को खण्ड (घ) को आधारमा पदबाट हटाइएको महासचिव वा सचिवले यस ऐन बमोजिमको निवृत्तभरण वा उपदानको सुविधा पाउने छैन ।

२१. पारिवारिक निवृत्तभरण वा उपदान: (१) महासचिव वा सचिवले आफ्नो परिवारका सदस्यहरू मध्ये कसैलाई इच्छाएको भए त्यस्तो व्यक्तिलाई र त्यस्तो इच्छाएको व्यक्तिको पनि मृत्यु भएमा वा कसैलाई पनि नइच्छाएकोमा निजको परिवारका सदस्यहरू मध्ये नजिकको हकवालालाई देहायका आधारमा दफा १८ बमोजिमको निवृत्तभरण दिइनेछ :-

- (क) पदमा बहाल छँदै महासचिव वा सचिवको मृत्यु भएमा मृत्यु भएको मितिदेखि सात वर्षसम्म,
- (ख) दफा १८ बमोजिम निवृत्तभरण पाउन थालेको सात वर्ष नपुग्दै मृत्यु भएमा सो सात वर्ष पुग्न बाँकी अवधिसम्म ।

(२) पदमा बहाल छँदै महासचिव वा सचिवको मृत्यु भएमा र दफा १८ बमोजिम निवृत्तभरण पाउने नभई उपदान मात्र पाउने रहेछ भने सो उपदान रकम निजको परिवारका सदस्यहरू मध्ये उपदफा (१) बमोजिमको निवृत्तभरण पाउने व्यक्तिले पाउनेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको पारिवारिक निवृत्तभरण पाउने अवधि भुक्तान भइसकेपछि मृत महासचिव वा सचिवको विधवा पत्नी वा विधुर पतिले जीवनभर त्यस्तो निवृत्तभरणको आधा रकम लिन पाउनेछ ।

तर त्यस्तो व्यक्तिले आफूले गरेको सरकारी सेवा बापत निवृत्तभरण पाइसकेको भएमा यस उपदफा बमोजिमको निवृत्तभरण पाउने छैन ।

(४) बहालवाला महासचिव वा सचिवको पारिश्रमिक वृद्धि हुँदा खाईपाई आएको पारिश्रमिकमा जति वृद्धि भएको छ, त्यसको दुइतिहाई रकम उपदफा (१) र (३) बमोजिम पारिवारिक निवृत्तभरण पाईरहेको व्यक्तिले खाईपाई आएको पारिवारिक निवृत्तभरणमा पनि थप गरिनेछ ।

परिच्छेद - ६

विविध

२२. सञ्चयकोष: नेपाल सरकारले महासचिव र सचिवको मासिक पारिश्रमिकबाट सयकडा दशका दरले सञ्चयकोष कट्टा गरी सो कट्टी रकममा शतप्रतिशत रकम थप गरी सन्चयकोषमा जम्मा गरिदिनेछ ।
२३. पारिश्रमिक तथा अन्य सुविधामा थप: नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी अनुसूचीमा हेरफेर गरी यस ऐन बमोजिम महासचिव र सचिवले पाउने पारिश्रमिक तथा सुविधामा थप गर्न सक्नेछ ।
२४. शपथ ग्रहण: महासचिव वा सचिवले आफ्नो पदको कार्यभार सम्भाल्नु अघि संविधान सभाको अध्यक्ष समक्ष अनुसूची-२क. बमोजिमको पद तथा गोपनीयता शपथ ग्रहण गर्नु पर्नेछ ।

नेपाल कानून आयोग

गणतन्त्र सुदृढीकरण तथा केही नेपाल कानून संशोधन गर्ने ऐन, २०६६ द्वारा संशोधित ।

अनुसूची - १

(दफा ६ को उपदफा (१), दफा ८ को उपदफा (२), दफा (९) को उपदफा (१) र (२) तथा
दफा ११ को उपदफा (१) संग सम्बन्धित)

महासचिव र सचिवले पाउने पारिश्रमिक, सुविधा तथा भत्ता

क्र.सं.	पारिश्रमिक, सुविधा तथा भत्ताको किसिम	महासचिव	सचिव
१.	पारिश्रमिक (प्रतिमहिना)	✓ रु. ८,०००/-	रु. ७,०००/-
२.	बिजुली, धारा र टेलिफोनको महसुल बापत (प्रतिमहिना)	रु. १,२००/-	रु. ७००/-
३.	पेट्रोल (मासिक)	१५० लिटर	१०० लिटर
४.	मोबिल (त्रैमासिक)	५ लिटर	५ लिटर
५.	दैनिक भत्ता (प्रतिदिन)	रु. १६५/-	रु. १४०/-
६.	भ्रमण भत्ता (प्रतिकोष)	रु. २५/-	रु. १५/-
७.	मोटर मर्मत तथा सम्भार बापत (प्रतिमहिना)	रु. १,५००/-	रु. १,५००/-

✓ महासचिवले पच्चीस हजार आठ सय रूपैयाँ र सचिवले चौबीस हजार दुई सय चालीस मासिक पारिश्रमिक २०६६/४/११ गते देखि पाउने निर्णय मन्त्रपरिषदले मिति २०६६/४/४ मा गरेको। यस सम्बन्धी सूचना नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन भएको नदेखिएको।

अनुसूची - २

(दफा ११ को उपदफा (२) को खण्ड (क) तथा १५ को उपदफा (१) संग सम्बन्धित)

महासचिव र सचिवले विदेश भ्रमण गर्दा पाउने दैनिक भत्ता र लुगा भत्ता

क्र.सं.	दैनिक भत्ता र लुगा भत्ता	महासचिव	सचिव
१.	जापान, दक्षिण कोरिया, फिलिपिन्स बाहेक अन्य सबै एशियाली मुलुकहरूमा अमेरिकी डलर (तर भारतको हकमा त्यस्तो परिवर्त्य विदेशी मुद्रा बराबरको भारतीय मुद्रामा)	१००	१००
२.	जापान, दक्षिण कोरिया, फिलिपिन्स लगायत क्र.सं. १ मा उल्लेखित मुलुकहरू बाहेक बाँकी सबै मुलुकहरूमा अमेरिकी डलर	१२५	१२५
३.	लुगा भत्ता रु.	४,९५०।-	४,२००।-

✦ अनुसूची-२क.

(दफा २४ सँग सम्बन्धित)

शपथ

म.....मुलुक र जनताप्रति पूर्ण वफादार रही सत्य निष्ठापूर्वक प्रतिज्ञा गर्दछु/ईश्वरको नाममा शपथ लिन्छु कि नेपालको राजकीय सत्ता र सार्वभौमसत्ता नेपाली जनतामा रहेको नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ प्रति पूर्ण वफादार रहँदै.....पदको कामकाज प्रचलित कानूनको अधीनमा रही मुलुक र जनताको सोभो चिन्ताइ, कसैको डर नमानी, पक्षपात नगरी, पूर्वाग्रह वा खराब भावना नलिई ईमान्दारिताका साथ गर्नेछु र आफ्नो कर्तव्य पालनाको सिलसिलामा आफूलाई जानकारीमा आएको कुरा म पदमा बहाल रहँदा र नरहँदा जुनसुकै अवस्थामा पनि कानूनको पालना गर्दा बाहेक अरू अवस्थामा कुनै किसिमबाट पनि प्रकट वा सङ्केत गर्ने छैन ।

मिति:

.....

हस्ताक्षर

✦ गणतन्त्र सुदृढीकरण तथा केही नेपाल कानून संशोधन गर्ने ऐन, २०६६ द्वारा थप ।

अनुसूची - ३

✂

नेपाल कानून आयोग

✂ केही नेपाल कानून संशोधन गर्ने ऐन, २०६३ द्वारा खारेज ।